

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5To/39/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118010851
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Rešatková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8118010851.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Evy Rešatkovej a sudcov JUDr. Evy Pirkovskej a JUDr. Vladimíra Monoka na verejnom zasadnutí konanom dňa 18.12.2019 v Prešove taktó

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/35/2018 zo dňa 26.04.2019.

Podľa § 316 ods. 1 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie poškodeného I. T. proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. z n. 41T/35/2018 zo dňa 26.04.2019.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. z n. 41T/35/2018 zo dňa 26.04.2019 bola obžalovaná J. S. T. podľa § 285 písm. b/ Tr. poriadku oslobodená spod obžaloby okresného prokurátora pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, 14 písm. a/ Tr. zákona, ktorého sa mala dopustiť tak, že

- dňa 12.9.2014 v čase o 14.21 hod, v Prešove, v pobočke Slovenskej sporiteľni, a.s, nachádzajúcej sa v ZOC MAX na ul. Vihorlatská 2A, bez predchádzajúceho súhlasu a bez vedomia svojho bývalého manžela I. T. zadala osobne príkaz na úhradu sumy vo výške 100.000,- Eur z jeho súkromného účtu č. IBAN: D XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vedeného v D. D., a.s., ktoré boli ziskom spol. T.-E. G., s.r.o., ktorej je konateľom na svoj súkromný účet vedený na meno J. S. T. v D. D., a.s., č. účtu IBAN: D XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, pričom k pripísaniu finančných prostriedkov umožňujúcich prevod sumy obvinenou na účet I. T. došlo po rozvoze ich manželstva, čím taktó spôsobilá pre poškodeného I. T., trvale bytom G., ul. V. XX krádežou finančnej hotovosti škodu vo výške 100.000,- Eur,

pretože skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. poriadku bol poškodený I. T. so svojím nárokom na náhradu škody odkázaný na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie prokurátor ihneď po jeho vyhlásení. V dodatočne predložených dôvodoch odvolania poukázal predovšetkým na odôvodnenie rozhodnutia, v ktorom konajúci súd v podstate uviedol len to, že peňažné prostriedky vo výške 100.000,-Eur, ktoré obžalované previedla zo súkromného účtu poškodeného I. T. na svoj súkromný účet mali pôvod vo vyplatenom podiele zo zisku spol. T., s.r.o., ktorý táto spoločnosť nadobudla v čase trvania manželstva obžalovanej s poškodeným a keďže obchodný podiel uvedenej spoločnosti nadobudol poškodený v čase trvania manželstva s obžalovanou a z prostriedkov patriacich do BSM, hodnota tohto obchodného podielu je súčasťou BSM a teda obžalovaná mala právny nárok na časť podielu na zisku z dôvodu, že k dátumu zániku manželstva nedošlo k vysporiadaniu ich BSM, pričom vyplatením tohto podielu po zániku manželstva došlo k speňaženiu hodnoty obchodného podielu a táto speňažená časť patrí do BSM. V uvedenej veci má

za to, že obžalovaná J. S. T. sa predmetného skutku, teda zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona dopustila tak, ako je to uvedené v obžalobe. Aj napriek tomu, že zisk obchodnej spoločnosti T. - E. G., s.r.o., ktorý táto účtovne vykázala za rok 2013, počas trvania manželstva poškodeného s obžalovanou, nemení na právnej stránke veci to, že zisk ako majetková hodnota bola v tom čase vlastníctvom vždy obchodnej spoločnosti T. - E. G. s.r.o. Až uznesením valného zhromaždenia z 31.7.2014, teda v čase po zániku manželstva obžalovanej a poškodeného, bolo rozhodnuté najvyšším orgánom spoločnosti T. - E. G. s.r.o., akým spôsobom bude touto majetkovou hodnotou naložené a teda ako sa táto použije. Okresný súd správne ustálil skutočnosť, že peňažné prostriedky 100 000,- eur mali pôvod vo vyplatenom zisku obchodnej spoločnosti T. - E. G. s.r.o. Zistenie súdu o tom, že zisk nadobudla obchodná spoločnosť T. - E. G. s.r.o. a nie jej spoločník pokladá za rozhodné skutkové a právne zistenie, keďže tieto peňažné prostriedky boli až do ich vyplatenia majetkom tejto obchodnej spoločnosti. Do ich výplaty, bez ohľadu na to kedy, resp. za aké obdobie tento zisk nadobudla táto spoločnosť svojou podnikateľskou činnosťou, boli mimo majetkovej sféry obžalovanej a poškodeného, bez ohľadu na moment zániku ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov. To, že zisk dosiahla spoločnosť T. - E. G. s.r.o. a teda išlo až do ich výplaty poškodenému o peňažné prostriedky patriace do majetku tejto spoločnosti bez akéhokoľvek súvisu s majetkovou sférou poškodeného - spoločníka alebo jeho bývalej manželky - obžalovanej, preukazuje aj daňové priznanie k dani z príjmov právnických osôb obchodnej spoločnosti T. za rok 2013, tak ako toto tvorí súčasť súdneho spisu. Predmetný zisk spoločnosti T. za rok 2013 táto spoločnosť riadne a včas zdaniť ako svoj príjem. Pre uvedené nadobudnutie zisku za rok 2013 obchodnou spoločnosťou nemalo žiadny právny význam personálne obsadenie spoločnosti, teda majetková účasť spoločníkov v tejto spoločnosti, existencia bezpodielového spoluvlastníctva manželov toho - ktorého zo spoločníkov tejto spoločnosti, či zaradenie či nezaradenie obchodného podielu toho - ktorého spoločníka do režimu výlučného vlastníctva alebo do režimu bezpodielového spoluvlastníctva toho - ktorého spoločníka. Až momentom prijatia rozhodnutia valného zhromaždenia T. - E. G. s.r.o., ktoré nastalo po zániku manželstva a bezpodielového spoluvlastníctva obžalovanej a poškodeného, vznikol rozvedenému poškodenému voči spoločnosti nárok na výplatu podielu zo zisku spoločnosti, teda na výplatu peňažného plnenia a to vo výške podľa prijatého uznesenia valného zhromaždenia. K samotnej výplate peňažných prostriedkov obchodná spoločnosť pristúpila dňa 5.8.2014, do výlučného vlastníctva poškodeného, keďže jeho manželstvo a bezpodielové spoluvlastníctvo zaniklo rozhodnutím súdu 4.7.2014. Do rozhodnutia valného zhromaždenia o rozdelení zisku medzi spoločníkov, resp. rozhodnutí o výplate podielu zo zisku spoločnosti spoločníkovi neexistoval žiadny právny súvis, či právny vzťah medzi majetkom spoločnosti T. - E. G. s.r.o., do ktorého nesporne patril aj zisk spoločnosti dosiahnutý jej podnikateľskou činnosťou za rok 2013 a poškodeným ako spoločníkom, resp. jeho právom na podiel zo zisku. Výplata podielu zo zisku spoločníkovi je jeho právo voči spoločnosti, avšak nejedná sa o majetkovú hodnotu, či inú hodnotu, ktorá by mala akokoľvek súvisieť s jeho bezpodielovým spoluvlastníctvom manželov, ale toto právo mu vyplýva z Obchodného zákonníka ako jedno z práv spoločníka obchodnej spoločnosti. Toto právo na výplatu podielu zo zisku teda nepatrí do majetkových práv zadefinovaných v § 143 Občianskeho zákonníka, keďže právo na výplatu podielu zo zisku, ktoré vyplýva z vlastníctva obchodného podielu v spoločnosti, smeruje voči obchodnej spoločnosti, z ktorej majetku (oddeleného od obchodného podielu spoločníka ako majetkovej účasti v spoločnosti) je následne toto uspokojované. Preto neexistuje žiadny právny súvis medzi majetkovou účasťou - obchodným podielom a jeho vlastníckym režimom a výplatom podielu zo zisku spoločnosti spoločníkovi. Obchodný podiel predstavuje len majetkovú účasť spoločníka, ktorá mu okrem iných práv voči spoločnosti zakladá právo na zaplatenie podielu na zisku voči spoločnosti (ak o tomto rozdelení rozhodne valné zhromaždenie), pričom však už samotná výplata podielu na zisku spoločníkovi nie je dotknutá vlastníckym režimom obchodného podielu spoločníka. Teda výplatom podielu zo zisku nikdy nedochádza a nemohlo dôjsť k speňaženiu časti hodnoty obchodného podielu, tak ako si to osvojil okresný súd pri svojej rozhodovacej činnosti. Obchodný zákonník žiadny termín „speňaženie hodnoty obchodného podielu“ nepozná a ani nepripúšťa právnu konštrukciu, ktorú prijal okresný súd, teda toho, že pre určenie majetkového režimu vyplatených peňažných prostriedkov bolo vždy rozhodujúce aký majetkový režim (výlučné vlastníctvo) bol daný u poškodeného ako prijímateľa vyplácaných peňažných prostriedkov v čase ich prijatia a to bez ohľadu na pôvod peňazí, čo v danom prípade predstavovala majetková sféra obchodnej spoločnosti T. - E. G. s.r.o., ktorá peňažné prostriedky vyplácala. Z uvedeného dôvodu prijatý zjednodušený záver súdu o právnej súvislosti medzi obchodným podielom poškodeného v obchodnej spoločnosti, majetkom obchodnej spoločnosti a majetkom poškodeného v čase prijatia výplaty peňažných prostriedkov neobstojí ani len sčasti, keďže okrem iného popiera samostatnú právnu subjektivitu obchodnej spoločnosti, ktorá nielen svojou podnikateľskou činnosťou zisk dosiahla, ale aj ho zo svojho majetku vyplatila, bez majetkového prepojenia na poškodeného, či dokonca obžalovanej,

ktorej súd priznáva nárok na výplatu podielu na zisku, hoc táto spoločníkom obchodnej spoločnosti nikdy nebola. V ďalšom poukázala na judikát Najvyššieho súdu Českej republiky z 27.8.2002, sp. zn. 30Cdo 2051/2001, z ktorého plynie, že nielen mzda, ale aj akékoľvek iné peňažné plnenie, ktoré ktorýkoľvek z manželov získa počas trvania manželstva (len s výnimkami uvedenými v zákone) sa stáva súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva okamihom ich vyplatenia niektorému z manželov. Vznik nároku na peňažné plnenie ešte nezakladá istotu, či vôbec, kedy a v akej výške bude toto peňažné plnenie skutočne vyplatené. Rozhodujúcim okamihom pre začlenenie do bezpodielového spoluvlastníctva je teda okamih nadobudnutia peňažného plnenia, nie vznik nároku na toto plnenie. Súd v odôvodnení napadnutého rozsudku nijako nezohľadnil závery v označenom rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky, ktoré prijímajú pri svojej rozhodovacej činnosti analogicky aj súdy Slovenskej republiky a ktoré jednoznačne ustávajú, že za rozhodné pre začlenenie akéhokoľvek peňažného plnenia do bezpodielového spoluvlastníctva manželov je rovnako rozhodný ako okamih nadobudnutia akéhokoľvek peňažného plnenia jedným z manželov, tak aj existencia zákonného majetkového režimu BSM medzi manželmi v čase nadobudnutia peňažného plnenia, čo v prejednávanej veci nebolo preukázateľne splnené. Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov ako zákonný majetkový režim vznikajúci zo zákona uzatvorením manželstva a zanikajúci zo zákona spravidla rozvodom manželstva zaniklo medzi poškodeným a obžalovanou dňa 4.7.2014, teda po tomto momente už nemohol žiaden z bývalých manželov nadobúdať do tohto majetkového režimu žiadne majetkové hodnoty a určite nie akékoľvek peňažné plnenia vyplatené poškodenému zo strany obchodnej spoločnosti na základe prijatia uznesenia valného zhromaždenia spoločnosti 31.7.2014. Bez zohľadnenia záveru prijatého v označenom rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky bolo teda právne nesprávne zo strany súdu prijatie záveru „že finančné prostriedky vo výške 100 000,- eur neboli vo výlučnom vlastníctve poškodeného, ale ako v čase ich prevodu na účet obžalovanej ako aj v čase vyhlásenia tohto rozsudku sú v bezpodielovom spoluvlastníctve obžalovanej a poškodeného, keďže obžalovaná má právny nárok na časť podielu na zisku spoločnosti, z dôvodu že k dátumu zániku manželstva, t. j. v čase zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov, nedošlo k jeho vysporiadaniu, pričom vyplatením tohto podielu po zániku manželstva došlo k „speňaženiu časti hodnoty obchodného podielu, pričom táto speňažená časť stále patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov“, ktorý jediný viedol súd k oslobodeniu obžalovanej spod obžaloby. Odhliadnuc od uvedeného rovnako namietam zákonnosť a správnosť záveru súdu o tom, že obchodný podiel v obchodnej spoločnosti patrí do BSM z dôvodu, že bol nadobudnutý počas trvania BSM keďže to, z akých peňažných prostriedkov bol nadobudnutý nebolo v konaní preukázané. Pre rozhodnutie o tom, či obchodný podiel patrí alebo nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva, nie je rozhodné len to, či bol tento nadobudnutý počas trvania manželstva, ale aj to, z akých peňažných prostriedkov. Záver o tom, že obchodný podiel v spoločnosti s ručením obmedzeným nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov vyplýva aj zo záveru vysloveného v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6 Obdo 30/2009 zo dňa 26.11.2009 spolu v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4 Cob/64/2008 - 225 zo dňa 24.03.2009 a ich odôvodneniami. Z označených súdnych rozhodnutí vyplýva, že obchodný podiel v obchodnej spoločnosti nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a pokiaľ ide o rozsah práv a povinností, ktorými disponuje za trvania manželstva manžel z titulu účasti v spoločnosti s ručením obmedzeným ako spoločník, je potrebné vychádzať z príslušných ustanovení Obchodného zákonníka. Spoločníkom spoločnosti je výhradne ten z manželov, ktorý uzavrel spoločenskú zmluvu, on je majiteľom obchodného podielu a nositeľom práv a povinností spoločníka. Obchodný podiel potom nie je súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Ako bolo vykonaným dokazovaním preukázané, manželstvo obžalovanej s poškodeným zaniklo právoplatnosťou rozsudku Okresného súdu Prešov, sp. zn. 24P/57/2014 z 18.6.2014, ktorá nastala ku dňu 4.7.2014. Týmto dňom zo zákona súčasne zanikol aj majetkový režim bezpodielového spoluvlastníctva manželov a teda všetko to, čo obžalovaná a poškodený ako bývalí manželia nadobudli do svojej majetkovej sféry práve po dni 4.7.2014, tak prijímali do svojho výlučného - individuálneho vlastníctva. Uvedené sa vzťahuje aj ku všetkým finančným hodnotám, ktoré týmto boli vyplatené po 4.7.2014. Vo vzťahu tak k peniazom, ktoré boli prijaté práve po dni 4.7.2014, je potom potrebné prijať právny záver o tom, že tieto boli prijaté do výlučného vlastníctva poškodeného a to za stavu, že tieto boli pripísané v prospech jeho súkromného účtu. Preto je potrebné vo vzťahu k obžalovanej po právnej stránke posúdiť 100.000,- Eur ako finančné prostriedky, ktoré predstavujú cudziu vec. S poukazom na uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil v zmysle § 321 ods.1 písm. b) Tr. por., pretože sa okresný súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami, významnými pre rozhodnutie, a vec vrátil tomuto súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Poškodený I. T. podal prostredníctvom svojho splnomocnenca odvolanie dňa 13.05.2019 proti výroku o náhrade škody, ktorý považuje za nesprávny. Poškodený sa v rámci uplatňovania svojich práv ako strana konania pripojil v celom rozsahu k podanému odvolaniu prokuratúry. V ďalšom hodnotil dôkazy týkajúce sa viny nielen zabezpečené v tomto konaní ale i z civilnej veci vedenej na konajúcom súde pod sp. zn. 10C/76/2015 a poukazoval na judikatúru nielen súdov SR ale aj ČR riešiacu otázku, čo tvorí masu bezpodielového spoluvlastníctva manželstva, napr. na rozhodnutie NS ČR z 27.08.2002 sp. zn. 30Cdo 2051/2001, podľa ktorého „Nielen mzda, ale aj akékoľvek iné peňažné plnenie, ktoré ktorýkoľvek z manželov získa počas trvania manželstva (len s výnimkami uvedenými v zákone) sa stáva súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva okamihom ich vyplatenia niektorému z manželov. Vznik nároku na peňažné plnenie ešte nezakladá istotu, či vôbec, kedy a v akej výške bude toto peňažné plnenie skutočne vyplatené. Rozhodujúcim okamihom pre začlenenie do bezpodielového spoluvlastníctva je teda okamih nadobudnutia peňažného plnenia, nie vznik nároku na toto plnenie.“ Tiež poukázal na to, že súd sa nevysporiadal s tendenčnou obhajobou obžalovanej, ktorú táto pravidelne menila a vôbec nevyslovil svoj právny názor, ktorému z mnohých tvrdení o pôvode peňazí a údajnej existencii nároku na určitú sumu peňazí tento uveril či neuveril a prečo, ale tento sa vôbec nevysporiadal ani s ustálenou súdnou praxou - judikátmi, ktoré citoval vyššie, čím tak porušil zásadu materiálneho právneho a súčasne aj ústavné právo na „spravodlivý súdny proces“, ktoré v sebe okrem iného zahŕňa aj právo účastníka konania na náležité odôvodnenie rozsudku, ktorému koreluje aj povinnosť súdu, ktorý ak sa mieni odkloniť od právneho posúdenia otázky, ktorá už bola rozhodnutá tak, že týmto právny posúdením sú sudy nižších inštancií právne záväzné, mal tak o to viac, dôsledne a podrobne vyjadriť toto svoje právne posúdenie a najmä uviesť skutočnosti, ktoré ho primáli k prijatiu odlišného právneho názoru a to takým spôsobom, aby toto posúdenie nespôsobovalo vznik vady rozhodnutia spočívajúcej v jeho nepreskúmateľnosti a aby bol tento podaný tak, aby bol právne udržateľný. S poukazom na uvádzané skutočnosti a súvisiacu judikatúru navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 41T/35/2018-568 zo dňa 26.04.2019 a vrátil vec prvostupňovému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Na podklade takto riadne a včas podaného odvolania prokurátorom ako osobou na to oprávnenou krajský súd, nezistiac dôvody zrušenia napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. poriadku, v zmysle § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc pritom i na chyby odvolaním nevytýkané, pokiaľ by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1, a zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

Odvolací súd v prvom rade preskúmaval postup konajúceho súdu, či tento zodpovedá zákonu, keďže zákonnosť rozhodnutia sa opiera aj o zákonnosť celého radu úkonov nielen súdneho konania ale aj konania orgánov činných v trestnom konaní, pričom konštatuje, že neboli zistené zásadné pochybenia, ktoré by zakladali zrušenie napadnutého rozsudku. Obžalovaná mala možnosť vyjadriť sa ku skutku kladenému jej za vinu, mala možnosť vylúčať svedkov, predkladať dôkazy a navrhnúť ich vykonanie, mala tiež možnosť vyjadriť sa v záverečnej reči ako aj v poslednom slove ku svojej nevine a predložiť o tom argumenty, čo poukazuje na dodržiavanie práva na obhajobu pri procesnom postupe súdu. Okrem toho obžalovaná bola zastúpená obhajcom, ktorý sa úkonov zúčastňoval a reálne uplatňoval práva obhajoby.

Konajúci súd vykonal dokazovanie v súlade s pravidlami stanoveným procesným predpisom a preto o tieto dôkazy mohol opierať svoje skutkové zistenia. Zo zabezpečenej dôkaznej situácie vyplynulo, že obžalovaná dňa 12.09.2014 z osobného účtu poškodeného I. T., ku ktorému mala zriadené dispozičné právo, previedla sumu 100.000,- eur na svoj osobný účet. Tiež bolo zistené, že na osobný účet poškodeného I. T. bola dňa 05.08.2014 pripísaná suma 360.000,- eur z účtu číslo D s názvom T. - E. G., s. r. o., v ktorej bol poškodený I. T. spoločníkom a konateľom od roku 1997. Pripísaná suma na osobný účet poškodeného bola podielom zo zisku, o čom rozhodlo Valné zhromaždenie obchodnej spoločnosti T. - E. G., s. r. o., dňa 31.07.2014.

S prezentovanými zisteniami konajúceho súdu sa odvolací súd stotožnil, pretože pohyb finančných prostriedkov na účte poškodeného I. T. a prevod sumy 100.000,- eur z jeho osobného účtu na účet obžalovanej nie sú sporné a sporným nie je ani to, že obžalovaná dala príkaz na prevod sumy 100.000,- eur, čo obžalovaná priznala. Je faktom i to, že manželstvo obžalovanej a poškodeného zaniklo dňa 04.07.2014, kedy rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 24P/57/2014 zo dňa 18.06.2014 aj v časti o rozvode manželstva nadobudol právoplatnosť, a teda k posudzovaným prevodom finančných

prostriedkov zo spoločnosti T. - E. G. s.r.o. na účet poškodeného a z účtu poškodeného na účet obžalovanej, ktoré boli realizované v dňoch 5.08.2014 a 12.09.2014, došlo až po zániku manželstva.

Právne posúdenie správne zisteného skutkového stavu konajúci súd založil na vyriešení predbežnej otázky, ktorým bolo určenie vlastníctva k finančným prostriedkom na účte poškodeného. Finančné prostriedky vo výške 360.000, eur poukázané z obchodnej spoločnosti T. - E. G., s. r. o., v ktorej bol poškodený spoločníkom aj v čase zániku manželstva s obžalovanou, podľa konajúceho súdu neboli výlučným vlastníctvom poškodeného a patrili do bezpodielového spoluvlastníctva obžalovanej a poškodeného. Tento záver konajúci súd založil na tom, že obchodný podiel v spoločnosti T. - E. G. s.r.o. nadobudol poškodený počas trvania manželstva s obžalovanou a to z prostriedkov patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva, v dôsledku čoho hodnota obchodného podielu bola súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva, z ktorého má právny nárok na časť podielu i obžalovaná. K speňaženiu časti hodnoty obchodného podielu došlo po zániku manželstva, avšak táto speňažená časť stále patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Keďže finančné prostriedky vo výške 100.000,- eur neboli vo výlučnom vlastníctve poškodeného, neboli vo vzťahu k obžalovanej cudzou vecou a teda nedošlo ich prevodom z účtu poškodeného na účet obžalovanej k naplneniu objektívnej stránky žalovaného zločinu krádeže.

Ako to vyplýva z dôvodov odvolania, odvolateľ na rozdiel od konajúceho súdu vyhodnotil finančné prostriedky vo vzťahu k obžalovanej ako vec cudziu. Finančné prostriedky vo výške 100.000,- eur boli podľa odvolateľa vo výlučnom vlastníctve poškodeného, pretože mu boli vyplatené až po zániku manželstva na základe prijatia uznesenia valného zhromaždenia spoločnosti 31.07.2014.

Z uvedených rozdielných právnych názorov je evidentné, že je tu spor o tom, či finančné prostriedky vo výške 360.000,- eur, ktoré boli pripísané na účet poškodeného po zániku manželstva ako nerozdelený zisk za rok 2013 ako podiel na zisku spoločníkovi I. T., patria alebo nepatria do bezpodielového spoluvlastníctva. Vlastníctvo k týmto finančným prostriedkom je teda kľúčovou otázkou k posúdeniu konania obžalovanej v trestnoprávnej rovine. Ide o posúdenie tzv. predbežnej otázky v zmysle § 7 ods. 1 Tr. poriadku.

K problematike, čo patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, existuje bohatá judikatúra, preto odvolací súd po citácii právne relevantných ustanovení v ďalšom poukazuje predovšetkým na zásadné rozhodnutia a časti ich odôvodnenia, ktorými sa riadil v rámci svojich úvah pri posudzovaní vyslovených záverov konajúceho súdu.

Podľa § 143 Obč. zákonníka (zák. č. 40/1964 Zb.) v bezpodielovom spoluvlastníctve je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúciu majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

Podľa § 148 ods. 1 Obč. zákonníka zánikom manželstva zanikne aj bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

Podľa § 149 ods. 12 Obč. zákonníka ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150, podľa vety prvej ktorého pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké.

Podľa § 2 ods. 1 Obch. zákonníka (zák. č. 513/1991 Zb.) podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku alebo na účel dosiahnutia merateľného pozitívneho vplyvu, ak ide o hospodársku činnosť registrovaného sociálneho podniku podľa osobitného predpisu.

Podľa § 123 ods. 1 Obch. zákonníka spoločníci majú nárok na podiel zo zisku v pomere zodpovedajúcom ich splateným vkladom, ak spoločenská zmluva neurčuje inak.

Z rozhodnutia NS SR uverejneného pod č. R 27/2007, na ktoré poukázala i obhajoba, vyplýva, že obchodný podiel v spoločnosti s ručením obmedzeným, nadobudnutý manželmi alebo jedným z nich za trvania manželstva a z prostriedkov patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, predstavuje majetok (hodnotu), ktorý sa v rámci konania o vysporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov vysporiadava. Pri oceňovaní obchodného podielu v spoločnosti s ručením obmedzeným v rámci vysporiadania bezpodielového spoluvlastníctva sa vychádza z jeho stavu v dobe zániku tohto spoluvlastníctva, avšak z obvyklej ceny v dobe vysporiadania.

Najvyšší súd SR v odôvodnení svojho rozhodnutia č. R 27/2007 okrem iného konštatuje, že obchodný podiel predstavuje účasť spoločníka v spoločnosti a z nej plynúce práva a povinnosti. Podiel sa oceňuje mierou účasti spoločníka na čistom obchodnom majetku spoločnosti (§ 61 ods. 1 Obchodného zákonníka), pričom čistým obchodným majetkom spoločnosti sa rozumie obchodný majetok spoločnosti po odpočítaní jej záväzkov (§ 6 ods. 3 Obchodného zákonníka). Ako súhrn práv a povinností (§ 114 ods. 1 Obchodného zákonníka), je obchodný podiel spôsobilý byť samostatným predmetom právnych vzťahov; jeden obchodný podiel môže patriť viacerým osobám (§ 114 ods. 3 veta prvá Obchodného zákonníka). Predmetom právnych vzťahov môžu byť dokonca aj jednotlivé majetkové práva, ktoré tvoria súčasť obchodného podielu, a to za predpokladu, že sú samostatne prevoditeľné (napr. právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu, právo na vyplatenie podielu zo zisku a pod.). Obchodný podiel je majetkovým právom oceneným v peniazoch, je hodnotou, ktorá je obchodovateľná (porov. § 115 Obchodného zákonníka). Takúto povahu má obchodný podiel už od svojho vzniku bez ohľadu na to, či nastane situácia podľa § 61 ods. 2 a 4 Obchodného zákonníka.

Zo zhodnotenia Najvyššieho súdu ČR z 03.02.1972 evidovaného pod Cpj 86/1971 a publikovaného pod č. R 42/1972 do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patria tiež výhry v Športke a Sazke, veci získané výhrou vo vecnej lotérii alebo inej zlosovacej akcii a pod.. Rovnako výnosy, úžitky a prírastky vecí patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, či už vec sama je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov alebo vo vlastníctve jedného z manželov.

Na podklade zákonnej úpravy o bezpodielovom spoluvlastníctve manželov a ustálenej rozhodovacej praxe odvolací súd uzavrel, že ak podiel na zisku je majetkovým právom, potom tento podiel patrí do masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov a v tomto smere sa nemožno stotožniť so záverom odvolateľa, že výplata podielu na zisku nie je majetkovou hodnotou.

Nie je možné sa stotožniť ani s prezentovanou úvahou odvolateľa, že poškodený bol výlučným vlastníkom vyplácaných finančných prostriedkov. Tak, ako na to poukázal už konajúci súd, išlo o finančné prostriedky, ktoré boli podielom zo zisku obchodnej spoločnosti, v ktorej mal svoj obchodný podiel i poškodený, a tento patril do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Aj keď by sa mohlo javiť, že vyplatené finančné prostriedky boli vo výlučnom vlastníctve poškodeného s poukazaním na dobu ich prevodu z obchodnej spoločnosti, dátum vyplatenia podielu na zisku nie je podstatným pre určenie formy vlastníctva. Rozhodujúcou skutočnosťou je totiž, že obchodná spoločnosť dosiahla zisk, na ktorom mal podiel aj poškodený v zmysle § 123 ods. 1 Obch. zákonníka, v čase trvania manželstva a aj keď tento zisk bol vyplatený poškodenému po zániku manželstva, ide o finančné prostriedky patriace do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

V tejto súvislosti je potrebné tiež uviesť, že vyplatením podielu na zisku poškodenému došlo k zníženiu obchodného majetku spoločnosti, teda aj hodnoty obchodného podielu poškodeného, pretože pokiaľ by zisk nebol vyplatený, bol by preúčtovaný na účet nerozdeleného zisku spoločnosti a použil by sa na financovanie ďalšieho rozvoja spoločnosti. V každom prípade v zmysle § 6 ods. 1 Obch. zákonníka by patril do obchodného majetku spoločnosti.

Napokon je potrebné uviesť i to, že výnosy, ktorých súčasťou je i zisk z podnikania, sú jedným z najčastejších zdrojov tvorby bezpodielového spoluvlastníctva manželov rovnako ako aj mzda, z ktorých sa vytvára spoločný majetok manželov. Nie je žiadny zákonný dôvod, aby akýkoľvek výnos z podnikania jedného z manželov bol vylúčený z režimu bezpodielového spoluvlastníctva, pričom na tento záver nemá vplyv ani to, či základom výnosov je majetok patriaci do bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo patrí do oddeleného majetku jedného z manželov, čo je v súlade s ustálenou judikatúrou R 42/1972 (primerane rozhodnutia NS SR sp. zn. 2Cdo/49/2011, 3Cdo/1/2014).

Vyplatenie podielu na zisku je nutné považovať za tzv. transformáciu veci z majetkového práva na peňažné prostriedky, pretože došlo k premene majetkovej hodnoty podielu na zisku v obchodnej spoločnosti na peniaze. V dôsledku tejto transformácie sa ale nemení majetková podstata podielu na zisku, ktorá je súčasťou výnosov obchodnej spoločnosti a teda patrí do bezpodielového spoluvlastníctva aj v takejto transformovanej podobe (primerane aj R 19/1960).

Na základe uvedeného preto rozhodnutie NS ČR sp. zn. 30Cdo 2051/2001, na ktoré poukazoval odvolateľ, nemožno vzťahovať na prerokovaný prípad, keďže vytvorenie zisku obchodnou spoločnosťou a právny nárok na jeho vyplatenie, resp. vyplatenie jeho podielu má odlišný základ ako nárok na vyplatenie mzdy.

Prezentované úvahy odvolacieho súdu sú odpoveďou na námietku odvolateľa, že vyplatenie sumy 360.000,- eur pochádzajúcej z podnikateľskej činnosti patria do masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Po vyriešení predbežnej otázky, že suma 100.000,- eur patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, sa odvolací súd zaoberal konaním v trestnoprávnej rovine.

Trestný čin krádeže spácha páchatel i vtedy, ak si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a spôsobí tak malú škodu.

Za cudziu vec v zmysle § 212 ods. 1 Tr. zákona sa považuje vec, ktorá nie je vo vlastníctve páchatela nepatrí iba jemu a ktorú nemá vo svojej dispozícii. Zjednodušene povedané, predmetom krádeže sú fakticky veci vlastnícky nepatriace páchatelovi, čo znamená, že pokiaľ je vec v režime bezpodielového spoluvlastníctva, resp. podielového spoluvlastníctva, s ktorou má právo disponovať, nemôže sa páchatel na takejto veci dopustiť trestného činu krádeže.

Z pohľadu uvedeného potom konanie, keď obžalovaná mala po zániku manželstva s poškodeným previesť finančné prostriedky vo výške 100.000,- eur, ktoré patria do masy bezpodielového spoluvlastníctva, z účtu poškodeného, s ktorým mohla disponovať, na svoj účet, nemožno hodnotiť ako prisvojenie si cudzej veci, pretože vlastnícky režim vylučuje, aby finančné prostriedky v čase ich bankového prevodu boli pre obžalovanú cudzou vecou.

Absencia jedného zo znakov objektívnej skutkovej podstaty, ktorým sa vymedzuje protiprávnosť konania, tak opodstatňovala záver, že konanie kladené obžalovanej za vinu nie je trestným činom, čo bolo aj podkladom pre rozhodnutie konajúceho súdu, ktorý oslobodil obžalovaný z dôvodu uvedeného v § 285 písm. b) Tr. poriadku. Tento záver je správny a zodpovedá zákonu.

Za daného zistenia odvolací súd vyhodnotil odvolanie prokurátora ako nedôvodné a toto postupom podľa § 319 Tr. poriadku zamietol.

Odvolanie poškodeného I. T. formálne síce smerovalo proti výroku o náhrade škody, avšak podľa jeho dôvodov je nutné konštatovať, že napádal skutkové zistenia a teda aj na ne súvisiaci výrok o vine.

Podľa § 307 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku rozsudok možno odvolaním napadnúť poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. poriadku ak súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, odkáže poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody vždy na civilný proces, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

V prerokovanej veci bola obžalovaná spod obžaloby oslobodená a konajúci súd poškodeného s jeho uplatneným nárokom na náhradu škody odkázal podľa § 288 ods. 3 Tr. poriadku na civilný proces. Z uvedeného je teda zrejmé, že poškodený odvolaním nemôže dosiahnuť vo svoj prospech priaznivejší stav, keďže o jeho nároku bolo rozhodnuté v súlade s procesným predpisom.

Okrem toho, tak ako je to vyššie spomenuté, z obsahu odvolania plynie i to, že poškodený v dôvodoch odvolania hodnotil i dôkazy týkajúce sa viny, čo poukazuje na uplatňovanie námietok vo vzťahu k výroku o vine. V tomto rozsahu však poškodený nie je oprávnenou osobou na podanie odvolania.

So zreteľom na tieto zistenia odvolanie poškodeného posúdil odvolací súd ako odvolanie podané neoprávnenou osobou a zamietol ho postupom podľa § 316 ods. 1 Tr. poriadku.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré odvolací nevyhovel odvolaniam prokurátora a poškodeného. jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.